

CASTELLS CATALANS

MORELLA

Nom del castell: Morella
Data de construcció: segle XIII
Municipi: Morella
Comarca: Els Ports del País Valencià
Altitud: 1.073 m
Coordenades: Latitud 40° 37' 10.87" i longitud 0° 6' 6.27"
Com arribar-hi: accés des de Vinaròs per la carretera nacional 232.

Morella. Foto de Jordi Gironès

La història

El castell de Morella és un castell-fortalesa d'origen musulmà situat estratègicament sobre un penyal a 1.073 m d'alçària.

El lloc presenta ocupació des d'època ibèrica. Des d'aleshores ha estat un enclavament important en diferents confrontaments armats. El seu caràcter inexpugnable permeté que només fos vulnerat dues voltes, a causa d'una traïció en la Reconquesta i per una infiltració de Cabrera a través d'un excusat de la muralla durant les Guerres Carlines.

Després que Cabrera va entrar a la fortalesa, aquesta es convertí en una de les places fortes dels carlins i base del seu exèrcit. El 1839 l'enginyer prussià Von Radhen el reestructurà per tal d'incorporar els nous avenços defensius de l'època. Un any després sofrí grans desperfectes a causa del bombardeig d'Espartero, que encertà una de

les bombes en el polvorí del castell.

El castell de Morella fou també una plaça forta en la Guerra de la Independència. Segons conta la llegenda, la líder morellana Josefa Bosch, la Pardala, fou penjada per l'exèrcit francès des d'una de les torres del castell com a represàlia per la seva dura resistència en aquesta guerra. En honor seu s'anomena a aquesta torre la Torre de la Pardala.

La muralla de Morella disposa de 14 torres defensives, entre les quals cal destacar la Torre del Pantó, documentada des del segle XV. Aquesta presenta una disposició rectangular i 12,5 metres d'alçària, i està construïda amb murs de maçoneria a dues cares, amb cantoneres de pedra treballada i espitlleres.

Actualment, després de la nefasta gestió de la Diputació de Castelló, i de la seva recuperació en mans del Ministeri de Cultura, amb col·laboració de l'ajuntament de Morella, s'està duent a terme importants treballs de restauració i conservació.

Text obtingut de la web:

http://ca.wikipedia.org/wiki/Castell_de_Morella

El castell

A l'àrea del castell han aparegut restes prehistòriques, ibèriques i romanes. Després de la reconquesta es van iniciar les actuals muralles i les dependències que ja existien van ser habilitades per als reis cristians.

Morella vista des de satèl·lit

Cos sobirà del castell. Foto de Jordi Gironès

El castell es divideix en tres nivells: un primer nivell està situat a la part inferior del penyal on es troben l'entrada i el Palau del Governador. En el segon nivell se situaven les bateries d'artilleria. I en el tercer nivell hi hauria el castell pròpiament dit.

La part inferior està envoltada de muralles i torres, de les quals la majoria són semicirculars, i sorgeixen de la part oest en forma de ziga-zaga. El castell, a la part superior, va patir modificacions durant la guerra de Successió i durant les guerres carlines, sent bombardejada la torre celòquia el 1813. A

aquesta zona més elevada s'accedeix a través d'una escala, que tenia 90 esglaons dels quals se'n conserven 54, que condueix a una porta que dóna pas a la plaça per un passadís que desemboca a la plaça de armes. En el centre de la mateixa es troba un aljub d'època romana, sobre el qual hi ha una garita del segle XIX i les restes d'un cos de guàrdia.

A la part sud es troben les restes d'una edificació composta per un semisoterrani que es comunicava amb la torre celòquia. Al sud-est es troba la torre celòquia, que va ser la torre de l'homenatge cristiana. Va ser reformada al segle XIII, segons documents del segle XVIII tenia tres plantes, amb volta la planta baixa i la primera, amb coberta exterior a quatre aigües. No tenia escala, i la comunicació interior es realitzava pels edificis adjacents. Va tenir en el seu soterrani la capella de Santa Bàrbara i Santa Magdalena fins al segle XVIII, després va passar a ser un calabós. Actualment l'accés al castell es realitza pel claustre del Convent de Sant Francesc.

Text obtingut de la web:

http://es.wikipedia.org/wiki/Castillo_de_Morella

Jordi Gironès i Vilardebò

Maig de 2010

